

SUOMALAINEN RAHAPELIYHDISTYS RY

**Sosiaali- ja terveysvaliokunnan
kuulemistilaisuus 29.4.2025 klo 10:00**

**HE 16/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle uutta
rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi**

**Suomalaisen Rahapeliyhdistys ry:n edustajana varapuheenjohtaja
Asianajaja Minna Ripatti**

Kanavointiaste kulmakivena pelihaittojen tehokkaalle ehkäisylle

- Korkea kanavointiaste on välttämätön pelihaittojen tehokkaalle ehkäisylle ja sääntelyn valvonnalle.
- **Kanavointiaste** tarkoittaa sitä, kuinka suuri osuus rahapelaamisesta tapahtuu valvotun ja sääntelynalaisen järjestelmän sisällä. Mitä korkeampi kanavointiaste on, sitä suurempaan osaan Suomen rahapelimarkkinasta sääntelyllä voidaan vaikuttaa, mahdollistaen tosiasiallisesti tehokkaan valvonnan ja pelihaittojen ehkäisyn.
- Virallisen järjestelmän ulkopuolella tapahtuvan pelaamisen vastuullisuuteen ei kansallisella sääntelyllä voida tehokkaasti vaikuttaa
- Järjestelmän ulkopuoliset yhtiöt eivät noudata samoja vastuullisuutta ja rahapelihaittojen ehkäisyä koskevia pelisääntöjä kuin Suomesta toimiluvan lunastavat. ”**Lisenssiparatiisien**” (esim. Anjouan/Comoros, Vanuatu) kautta toimiviin yhtiöihin kohdistuvat pelihaittojen ehkäisemiseen kohdistuvat edellytykset ja vastuullisuusedellytykset ovat olemattomat ja kaukana Euroopassa yleisesti käytössä olevasta tasosta.
- Laittomasti Suomeen palveluitaan ”lisenssiparatiisien” kautta kohdentavien yritysten toimintaan on HE 16/2025 vp puitteissa käytännössä mahdotonta tehokkaasti puuttua. Viranomaisille sääntelyssä annettavaksi ehdotettu keinovalikoima on liian suppea ja toimintaedellytykset byrokraattisen jäykkiä (esim. sanktioiden viimesijaisuus ja prosessuaaliset hidasteet). On huomionarvoista, että valvontaviranomaisen keinovalikoima rajoittuu pääasiallisesti hallinnollisiin seuraamuksiin, jotka eivät käytännössä ole täytäntöönpantavissa kohdemaissa tarvittavan kansainvälisen yhteistyön puuttuessa.

Pelaamisen ohjaaminen valvottuun järjestelmään – riskit ja ratkaisut

- On selvää, että rahapeli riippuvainen henkilö löytää keinot jatkaa pelaamista, mikäli tarjontaa on vapaasti saatavilla tietoverkossa. Tämä lisää rahapelihaittojen syntymisen ja pahenemisen riskiä. HE 16/2025 vp ei rajoita ulkomaalaisten sivustojen saatavilla oloa tietoverkossa, eikä pelaamista näillä ole kriminalisoitu.
- Ruotsissa ja Tanskassa siirtyminen lisenssijärjestelmään paransi kanavointiastetta merkittävästi. Suomeen esitetty sääntelymalli ei kuitenkaan vastaa näiden maiden järjestelmiä. Erityisesti markkinoinnin sääntelyssä on perustavanlaatuisia eroja. Markkinointia koskevat rajoitukset, kuten kumppanuusmarkkinoinnin ja bonusten äärimmäisten tiukat rajoitukset poikkeavat Ruotsin ja Tanskan malleista. Tästä johtuen Suomessa kanavointiaste ei tule nousemaan yhtä korkealle kuin Ruotsissa ja Tanskassa. Ruotsissa lisenssijärjestelmään siirtyminen ei lisännyt rajapelaamisen aiheuttamia haittoja lyhyellä aikavälillä (KKV 2024). Tanskassa kehitys on ollut monitulkintaisempaa johtuen merkittävistä muutoksista tutkimusmenetelmissä ja vertailukelpoisen aineiston puutteesta.
- **Ratkaisu: Ulkomaiset toimijat tulisi saada mahdollisimman laajasti Suomen toimilupajärjestelmän piiriin. Ainoastaan näin rahapelaaminen voi tapahtua valvotussa ja vastuullisessa ympäristössä. Markkinointia, bonuksia sekä järjestelmän toimeenpanoa koskevat ratkaisut muodostuvat keskeisimmäksi keinoksi, jolla kanavointiasteeseen voidaan tässä vaiheessa vielä uudistuksen osalta vaikuttaa.**